

CORUPERA ELECTORALĂ ȘI INFLUENȚA RUSĂ ÎNAINTEA ALEGERILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA (2025)

Sanda Sandu, expertă în securitate

INTRODUCERE

Republica Moldova se află într-un moment de cumpănă istorică. Alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025 nu reprezintă doar un exercițiu democratic intern, ci un test de reziliență pentru întreaga arhitectură de securitate a Europei de Est. De rezultatul lor depinde nu doar direcția geopolitică a Chișinăului, ci și capacitatea Occidentului de a contracara, în timp real, strategii hibride tot mai sofisticate orchestrate de Federația Rusă.

Republica Moldova a devenit laboratorul al Kremlinului pentru testarea tehnicilor de subminare democratică. În acest context, coruperea electorală este un instrument integrat într-un arsenal

mai larg care include dezinformare, finanțare opacă, manipularea instituțiilor și organizare de provocări violente.

În presa ucraineană a apărut o parte a planului Kremlinului de preluare a controlului asupra Moldovei prin alegerile parlamentare din 28 septembrie. Conform acestui plan^[1], Rusia și crima organizată ar fi rezervat un buget de peste 300 de milioane de euro pentru deturnarea alegerilor din Moldova.

ANALIZĂ

Un element central al campaniei de subversiune îl reprezintă coruperea electorală. Cumpărarea voturilor documentat de Promo-LEX^[2], și confirmat de anchetele SIS, continuă

[1] Analiză: A început atacul hibrid masiv asupra Moldovei

<https://www.dw.com/ro/a-inceput-atacul-hibrid-masiv-asupra-moldovei/a-73866927>

[2] Promo-LEX a prezentat Raportul nr. 4 al Misiunii de observare a alegerilor parlamentare din 28 septembrie

<https://promolex.md/promo-lex-a-prezentat-raportul-nr-4-al-misiunii-de-observare-a-alegerilor-parlamentare-din-28-septembrie/>

să fie aplicat pe scară largă. Cetățenii sunt ademeniți cu bani, bunuri sau promisiuni, iar noile tehnologii de transfer financiar, precum aplicații mobile rusești până la criptomonede, fac urmărirea fluxurilor aproape imposibilă.

Stablecoin-ul A7A5^[3], introdus prin piețe negre din Turcia, Liban și Emiratele Arabe Unite, este un exemplu concret de cum finanțarea externă se revarsă în politica moldovenească, evitând sancțiunile internaționale.

Finanțarea partidelor pro-ruse se face printr-o combinație de mecanisme opace. Fondurile sunt reciclate prin off-shore-uri, criptomonede și intermediari regionali. În perchezițiile recente ale poliției moldovene au scos la iveală milioane de euro și dolari, pregătite pentru distribuirea în teritoriu. Această infrastructură financiară nu este nouă, dar a atins un nivel de sofisticare care o transformă într-un model de export pentru alte state vulnerabile. În ultimele luni, oamenii legii au desfășurat circa 588 de percheziții în dosare de corupție ^[4], și finanțare ilegală a partidelor politice, fiind vizate circa 100 de persoane.

Dorin Recean, Prim-ministrul Republicii Moldova, a anunțat că se pregătește formula de corupere electorală numită «Carusel»^[5], Cum funcționează ea concret?

Persoana intră în secția de vot cu un buletin imitat, fals, pune ștampila pe buletinul distribuit de biroul electoral și pune ștampila pe concurentul electoral care este plătit. Pune în urnă buletinul de vot fals, iar buletinul de vot cu ștampila pe actorul electoral respectiv îl transmite următorului votant, care, la fel, este plătit pentru a distra atenția și pentru a fraudă votul.

Mobilizarea transfrontalieră amplifică riscul electoral. Alegători din Transnistria ar putea fi organizați și transportați pentru a vota în favoarea partidelor pro-ruse, consolidând artificial scorurile acestora. În paralel, diaspora este vizată prin rețele de „observatori” falși, instruiți pe WhatsApp și Viber să influențeze alegătorii la secțiile din Italia, Germania sau Franța, contra unor sume de câteva sute de euro. Această extindere a coruperii electorale în afara frontierelor naționale evidențiază o dimensiune transnațională greu de controlat doar prin mecanismele interne ale statului moldovean.

[3] US sanctions Russian Ruble stablecoin issuer A7A5

[https://www.msn.com/en-us/money/markets/us-sanctions-russian-ruble-stablecoin-issuer-a7a5/ar-AAIKxRds?](https://www.msn.com/en-us/money/markets/us-sanctions-russian-ruble-stablecoin-issuer-a7a5/ar-AAIKxRds?apiversion=v2&noservercache=1&domshim=1&renderwebcomponents=1&wcseo=1&batchservertelemetry=1&noservertelemetry=1)

[apiversion=v2&noservercache=1&domshim=1&renderwebcomponents=1&wcseo=1&batchservertelemetry=1&noservertelemetry=1](https://www.zdg.md/stiri/ministra-afacerilor-interne-in-ultimele-luni-au-fost-desfasurate-circa-588-de-perchezitii-in-dosare-de-coruptie-si-finan-tare-ilegala-a-partidelor-politice-fiind-vizate-circa-100-de-persoane/)

[4] Ministra Afacerilor Interne: În ultimele luni au fost desfășurate circa 588 de percheziții în dosare de corupție și finanțare ilegală a partidelor politice, fiind vizate circa 100 de persoane

[https://www.zdg.md/stiri/ministra-afacerilor-interne-in-ultimele-luni-au-fost-desfasurate-circa-588-de-perchezitii-in-dosare-de-](https://www.zdg.md/stiri/ministra-afacerilor-interne-in-ultimele-luni-au-fost-desfasurate-circa-588-de-perchezitii-in-dosare-de-coruptie-si-finan-tare-ilegala-a-partidelor-politice-fiind-vizate-circa-100-de-persoane/)

[coruptie-si-finan-tare-ilegala-a-partidelor-politice-fiind-vizate-circa-100-de-persoane/](https://www.zdg.md/stiri/ministra-afacerilor-interne-in-ultimele-luni-au-fost-desfasurate-circa-588-de-perchezitii-in-dosare-de-coruptie-si-finan-tare-ilegala-a-partidelor-politice-fiind-vizate-circa-100-de-persoane/)

[5] Discursul premierului Dorin Recean de la conferința de presă cu privire la pregătirea statului Republica Moldova împotriva imixtiunilor Rusiei la alegerile parlamentare din 28 septembrie

<https://gov.md/ro/print/pdf/node/5371>

Dezinformarea și propaganda completează arhitectura coruperii.

Analizele Promo-LEX au arătat că aproape jumătate din conținutul mediatic consumat în Transnistria este propagandistic, glorificând trecutul sovietic și delegitimând instituțiile de la Chișinău. În 2025, Rusia a trecut la un nivel superior: campanii AI-driven, care folosesc boți, micro-targeting și deepfake-uri pentru a inunda spațiul digital cu narațiuni false. Acestea vizează în special tinerii, atrași în ecosisteme online alternative unde comunicarea oficială aproape nu pătrunde.

Nu în ultimul rând, **destabilizarea stradală rămâne un element central al strategiei hibride.** Anchetatorii moldoveni au descoperit recrutarea de activiști în Serbia și Bosnia, antrenați de Wagner și GRU pentru acțiuni paramilitare. Scenariile de violență includ incendieri, alerte false cu bombă și atacuri coordonate împotriva forțelor de ordine. Confiscările recente – arme, echipamente de campare, telefoane criptate, demonstrează pregătirea minuțioasă a unor posibile proteste masive post-electorale.

IMPACT

Consecințele coruperii electorale și ale interferenței externe sunt multiple și profunde. În plan democratic, cumpărarea voturilor și manipularea procesului electoral erodează legitimitatea instituțiilor. Cetățenii percep votul nu ca pe un instrument civic, ci ca pe o tranzacție.

Aceasta transformă însăși esența democrației într-un mecanism clientelar, unde voința populară este distorsionată de bani și presiuni externe.

Din perspectiva securității naționale, Moldova riscă destabilizare violentă. Prezența grupurilor paramilitare și planurile de provocări coordonate sugerează că ziua scrutinului poate deveni scena unei crize majore. Instituțiile de ordine, deja limitate ca resurse, pot fi depășite, ceea ce ar crea percepția unui stat incapabil să-și apere ordinea constituțională.

Pe plan geopolitic, miza este clară: integrarea europeană a Moldovei. Blocarea acestui proces, prin delegitimarea repetată a alegerilor și instituțiilor, este obiectivul strategic al Rusiei. Fiecare criză politică internă întârzie reformele solicitate de Bruxelles și creează argumente pentru scepticismul unor state membre ale UE cu privire la extindere. Impactul societal este la fel de alarmant. Propaganda pro-rusă accentuează polarizarea, divizând societatea între „pro-europeni” și „pro-ruși”. Această fragmentare nu doar că paralizează dialogul politic, dar creează un climat social exploziv, predispus la confruntări violente și instabilitate cronică.

Consecințele se extind dincolo de granițele Moldovei. Raportul „Moldova’s 2025 Elections” subliniază că tacticile testate la Chișinău vor fi replicate în Georgia, Balcani și chiar în state membre NATO. Moldova este astfel un teren de experimentare al r-un precedent cu implicații globale.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

- Republica Moldova se confruntă cu o ofensivă complexă de război hibrid, unde coruperea electorală este doar o piesă dintr-un puzzle mai amplu ce include propagandă, destabilizare violentă și subminarea instituțiilor. Moscova nu urmărește neapărat câștigul unui singur scrutin, ci menținerea țării într-o stare de incertitudine strategică, suficient de instabilă pentru a bloca parcursul european și a o ține ancorată în sfera sa de influență.
- Pentru a contracara aceste amenințări, Chișinăul are nevoie de un set de măsuri urgente și complementare. În plan instituțional, este esențială întărirea Comisiei Electorale Centrale și a instanțelor responsabile de contestațiile electorale, asigurându-le independență și resurse. În plan financiar, se impune monitorizarea în timp real a fluxurilor suspecte, în cooperare cu UE și SUA, pentru a bloca rețelele de finanțare opacă.
- Pe frontul informațional, alfabetizarea media și sancționarea platformelor digitale care tolerează dezinformarea trebuie să devină prioritate. Campanii publice bine structurate, desfășurate și în zonele vulnerabile, pot reduce impactul propagandei. În același timp, rețelele paramilitare trebuie neutralizate înainte de ziua

scrutinului, printr-o combinație de acțiuni judiciare, cooperare internațională și măsuri preventive de securitate.

- În plan diplomatic, este necesară implicarea directă a partenerilor europeni și transatlantici în monitorizarea alegerilor. Observatori internaționali credibili și prezența vizibilă a UE și OSCE pot contribui la reducerea legitimității actorilor pro-ruși și la întărirea încrederii publice în proces.
- Apărarea democrației moldovenești depășește însă strict cadrul național. Alegerile din 2025 sunt un test strategic pentru reziliența europeană și transatlantică. Rezultatul lor va determina nu doar viitorul Republicii Moldova, ci și capacitatea Occidentului de a contracara noile forme de război hibrid care se pregătesc să fie exportate în regiuni mult mai critice pentru securitatea globală.